

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. Moriens autem Æonius, successorem suum designavit Cæsarium, qui plurimis Conciliis generalibus præfuit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

tropolitano provinciae, ac Metropolitanorum etiam ordinationem omnino auctoritate ejus fieri debuisse. Quod nihil adimit de potestate Metropolitanorum in suis provinciis, modò præscriptum sibi modum servent; ut patet ex epistola sancti Leonis ad Anastasium.

XII. Stabilita semel auctoritate Leontij per provincias Galicanas, nihil vetat quin viri eruditii existimare possint synodum quæ adversus Lucidum Presbyterum Arelate convenit anno c d lxxv. fuisse generalem; præsertim cum ei subscriptissime reperiantur aliquot Episcopi finitimarum provinciarum, & inter hos, Patiens Lugdunensis, & Eu- phronius Augustodunensis. Suspicari præterea possunt synodum Lugduni eodem anno celebratam in causa ejusdem Lucidi, Leontij auctoritate coactam fuisse, illūmque in ea præfuisse secundum datam ipsi formam a Papa Hilario. Sed in re adeo obscura nihil affirmare ausim, donec major lux af fulgeat.

C A P V T XXXV.

Synopsis.

I. Aenius successit Leontio, ut colligitur ex epistola Ruricii Episcopi Lemovicensis ad Aenium. Probabile est istum quoque usum esse ampla illa potestate in cuius possessione fuerant predecessores ejus.

II. Moriens autem Aenius, successorem suum designavit Cesarium, qui plurimis Concilii generalibus presul.

III. Concilium Agathense congregatum est per missu Regis Alarici & sollicitudine auctoritatis Cesariorum. Probatur multis rationibus & testimonio Ruricii ad Cesarium.

IV. Similis hinc locus apud Hieronymum, qui refertur.

V. Cesarius prefuit Concilio Agathensi, eique primo loco ante omnes Metropolitanos subscriptis. Nimirum ob uices apostolicas sedis. Edixit synodus nisi singulis annis synodus generalis haberetur, cuius congreganda curam reliqua Cesariorum. Qui sim Hispani Episcopi in epistola Ruricii. Synodus Tolosana, quam in sequentem annum destinaverat Cesarius, habita non fuit.

VI. Aliam aliquot post annis synodum generale intra Gallias congregavit Cesarius, ex qua scriptis ad Papam Symmacum de his que in Concilio illo decreta fuerant.

VII. Cesarius ad eum mittit qui peterent confirmationem privilegiorum Ecclesie Arelatensis. Referatur libellus precum ab iis porrectus Symmacho.

VIII. Expenduntur verba istius libelli, ex quibus multa notatu digna colliguntur.

IX. Symmachus ita confirmavit privilegia Ecclesie Arelatensis ut ceterarum Ecclesiarum privilegia diceret esse servanda. Ejus interim auctoritatem extendit in provinciam Hispaniam. Majores causa ad seDEM apostolicam referenda. Itaque Episcopi Gallia & Hispania in regno Gothorum existentes pertinebant ad ordinacionem Episcopi Arelatensis.

X. Minatur Symmachus abstencionem Episcopis Gallicanis, si dereliquerint accedere ad Concilia que

auctoritate Episcopi Arelatensis fuerint congregata. Metropolitanus vocabulo intellectu Arelatensem.

XI. De necessitate accipendiarum formatarum ab Episcopo Arelatensi.

XII. Pallium Casario concessum à Symmacho. Cyprianus auctor vita Casarij emendatur. Metropolitanus Galliarum dignitas.

XIII. Eximiam illam dignitatem in Casario agnovit Hormisda: qui ad eum scriptis de sua ordinatione. Emendatur alia Hormisda epistola, in qua omisum est nomen Episcoporum Scythia.

XIV. Enumerantur alia synodi in quibus Casarius praesedit. Causa Contumeliosi Episcopi Reiensis judicata est in Concilio generali. Emendatur epistola Agapeti ad Cesarium, qua gravi mendo laborata in editionibus.

I. L EONTIO Arelatensi Episcopo proxime successit Aenius, ut docet Ruricius Episcopus Lemovicensis in epistola gratulatoria ad illum data in initio ordinatio-
nis ejus. Agnito, inquit, transitu sancte & ve-
nerabilis apud me recordationis Domini mei de-
cessoris vestri Leontij, animo & mente confessu,
diu multumque tristatus sum; quod & impedi-
tibus peccatis meis tanto antistiti occurrere non
merueram, & tali esse parente privatus. Et in fratre: Nunc vero, ut dicere insitueram, acci-
sione ipsius Domini mei & apostolatus vestri or-
deratione comperta, ad officium vestrum mittere
cogitabam. Hinc ergo pater falli eos qui Ioan-
nem collocant inter Leontium & Aenium. Ceterum non invenio istum quicquam nota-
tu dignum egisse quo probari possit ipsum
quoque usum esse per Gallias auctoritate illa
in cuius possessione erat Leontius. Ex regula
tamen heic à nobis toties proposita affirmare
licet ad ipsum cum sede transisse vetera pri-
vilegia, tametsi clara & aperta istius rei testi-
monia non extant, adeoque illum decessori-
bus suis non fuisse minorem. Nam in episto-
la Papæ Gelafij ad ipsum scripta anno
c d c x i v. exstat aliquid vestigium, licet
valde tenué, generalis sollicitudinis Aenij,
cui, ceu Vicario sedis apostolicæ & primo
Galliarum Metropolitanu, ea cura committitur,
ut Gallicanos Episcopos certiores faciat
vigere inter ipsos & sedem apostolicam
alterna vescera gratiae. Omisso itaque Ae-
nio, veniendum est ad Cesarium, hominem
primarum in republica partium, & qui vica-
riam Arelatensem Episcoporum dignitatem
extulit in immensum.

II. Erat Cesarius patria Cabillonensis in
provincia Lugdunensi prima. Tyrocinia pietatis
in monasterio Lirinensi posuit admu-
dum juvenis. Inde vero abductus ab eo
concive suo, primùm ordinatus ab eo est
Diaconus, deinde Presbyter. Aliquantò post
Aenius sentiens imminentem sibi supremum
diem, clerum & populum civitatis ad se vo-
cans, admonuit illos de Cesario post mortem

suam eligendo, dein & ipsos dominos rerum (Alaricum videlicet Vvifigothorum, ut ego interpretor, & Theodericum Ostrogothorum Reges) per internum oravit, quem admodum docet auctor vitae Cæsarij, ne alium quam Cæsarium in Arelatensi Ecclesia Episcopum constituerent. Quod & factum est. Hunc ego virum reperio primum ubique locum tenuisse inter Episcopos Gallicanos, & plurimis Concilii generalibus praefuisse, in primis autem celeberrimo Concilio Agathensi in prima Narbonensi, ad quod convenerunt Episcopi octo provinciarum regni Gotthici, Arelatensis nimirum, Alpium maritimarum, Narbonensis prima & secundæ, Aquitaniae primæ & secundæ, Novempopulaniæ, & tertiae Lugdunensis. Nullus Episcopus aderat ex provincia Vienensis, tametsi propinqua valde esset, quia Vienna tum erat in regno Burgundionum.

III. Magnum illud Concilium permisso Regis Alarici congregatum esse constat ex præfatione ejus. Quæri autem potest qua auctoritate evocati fuerint Episcopi, utrum per præceptionem regiam, an vero per tractoriā Cæsarij Episcopi Arelatensis, ad quem ex veteri consuetudine, & canone ecclesiastico, privilegioque præterea apostolicæ sedis, pertinebat arbitrium & potestas congregandorum Conciliorum ex provinciis Gallianis. Primo dici posset eam in se curam traxisse Cæsarium, qui de celebranda synodo cogitaverat in secessu Burdigalensi, ut docet Ruricius Lemovicensis ad illum scribens. Existimandum præterea est Alaricum, bonum alioqui Principem, & catholicis Episcopis, tametsi ipse Arrianus esset, admodum favorabilem, non turbasse ordinem in Gallia constitutum, atque adeo illibatam Cæsario servasse auctoritatem suam. His argumentis probari posse puto synodum Agathensem congregatam fuisse auctoritate litterarum Cæsarij, quas ille misit ad singulos Episcopos regni Gotthici. Sed ut non egeamus argumentis facit testimonium ejusdem Ruricij: qui se excusans apud Cæsarium quod Agathensi Concilio non interfuerit, primùm quidem absentiam suam imputat infirmæ atque ægræ valetudini, tum accusat tabellarium, cuius culpa factum erat ut Cæsarij litteræ, quibus eum evocabat ad synodum in Agathensi urbe celebrandam, tardiū ad eum pervenirent. Elegans est hic locus, & in primis dignus referri, utpote ab homine scriptus qui se sciret Episcopum esse. Si ad tempus aliud, inquit, quod intimatis, (nimirum ad synodum in Tolosana urbe celebrandam anno sequenti, de qua ad Ruricum rescripsit Cæsarius) si Deus vitam cesserit, venire

Tom. II.

vultis, nobis per hominem vestrum matutius indicetis: quia literas vestras ad me modò tardissime venisse significo; tametsi nos pro dignitate, vel pro state, non debemus tardius quam alijs commoneri, qui fortasse (ut minus prudens dicam) merebamur ambiri. Quia si alijs nomen urbium prestat auctoritas, nobis auctoritatem demere non debet urbis humilitas. Siquidem mulius melius mulisque eminentius est civitatem de sacerdote quam sacerdotem de civitate noscere.

I V. Hunc locum, qui corruptus est in editione Henrici Canisij, nos olim correxi mus ex ingenio. Ceterum non præteribo istum Ruricij locum quin illi adjungam alium vulgatissimum Hieronymi locum ex epistola ad Evagrium, qui sic habet: *Vbicunque fueris Episcopus, sive Rome, sive Eugubij, sive Constantinopoli, sive Rheygij, sive Alexandrie, sive Thani, ejusdem est meriti, ejusdem est sacerdotij. Potentia diuinarum & pauperatis humilitas vel sublimiore vel inferiorem Episcopum non facit. Ceterum omnes Apostolorum successores sunt.* Nunc ad rerum ordinem redeo.

V. Concilio igitur Agathensi præfuit Cæsarius, in quo multa constituta sunt utiliter in publicum, eique primo loco ante omnes Metropolitanos subscriptis, tametsi in aliena provincia, & Cypriano Burdegalensi, ut arbitrator, ordinatione posterior. Quæ indicant extraordinaria quadam auctoritate id factum esse, nimirum ob vices apostolicae sedis. Porro cautum est canone lxxxi. ut synodus, nimirum generalis, secundum constituta patrum, id est, Hilari Papæ & sequentium haud dubiè Pontificum, annis singulis congregaretur. Curam vero & auctoritatem eligendi locum quod convenienter deberent Episcopi in sequenti synodo, tum etiam eos evocandi, relictam Cæsario fuisse, prout parerat, colligitur ex epistola Cæsarij ad Ruricum; in qua conquerens de absentia ejus, similem eum redargens quod personam non direxit vice sua, demum addit Tolosam delectam esse celebrando futuro Concilio: *Indico pie tati vestre quia filius vester Eudomius, si potuerit, hoc labore desiderat, ut superveniente anno Tolosa synodum Christo proprio habeamus; ubi etiam, si potuerit, Hispanos vult Episcopos convenire. De Hispanis Episcopis quod ait, intelligendum est de his qui in ea Hispania parte constituti erant quæ Gotthico imperio parebar, hoc est, in Hispania citeriori. Itaque oportebat Eudomius alium anno sequenti Episcoporum conventum agi, in quo, præter Episcopos Gallicanos, interessent etiam Episcopi Hispani, Vrgellenensis videlicet, Gerundensis, Barcinonensis, & reliqui illarum partium. Nam eos suæ non ita multò post auctoritati subjicere curavit Cæsarius, ut*

O ij